

HIIA LAPS

Hind 8.90

**Ahvisõpradele
PEREPILET
LOOMAAEDA!**

**Kes on
SAURUSE SUGULANE!?**

AUTOPOSTER

Naeru-uss

**Väikese
geeniuse
TUNNIPLAAN**

MIDA OOTAD

uult kooliaastalt?

MIDA KARDAD

uuel kooliaastal?

Nele (II klass)

☺ Ootan head õpsi ja seda, et ei oleks vahetunde.

☹☹ Kardan kurje õpse ja vahetunde.

Thea (III klass)

☺ Õppimine on mul selge ja kiituskirja sain ka, nüüd tahaks, et koolis oleks diskotantse ja ekskursioone.

☹☹ Kardan, et äkki tuleb mõni uus ja kuri õps, ja et peab hommikul enne kella 7 tõusma.

Ivo (VI klass)

☺ Ootan uusi õppeaineid, ja seda, et juhtuks midagi põnevat – et satuksin jälle inglise keele olümpiaadile nagu möödunud aastal.

☹☹ Ega ma muud ei karda kui seda, et äkki tänavu ei lähe mul enam nii hästi kui mullu.

Mattias (IV klass, pildil paremal)

☺ Ootan lähedamat aastat, et õppimise vahele saaks natuke kapuhata ja pilli mängida.

☹☹ Kardan veidike uusi õppeaineid, eriti keeli.

Marcus (V klass, pildil vasakul)

☺ Ootan ja veidi ka kardan suures majas õppimist – meie koolis on nii, et algklassid asuvad väikeses majas, ja see aeg on meil nüüd selja taga. Õnneks on meid, poisse, palju!

☹☹ Seni andis meile kõiki tunde oma õpetaja, kardan, et uued õpsid pole nii lähedad.

Tarmo (õpetaja)

☺ Ootan seda, et mul oleks palju õpilasi, kes tahavad kõrvade vahele teadmisi koguda – on väga tüütu õpetada neid, kellele tarkus on nagu hane selga vesi ja kooliskäimine igav ajaviide. Loodan, et säilib meeskonnatunne, mis meie koolis on üsna hea.

☹☹ Kardan seda, et meie haridus jätkab oma vähikäiku, ja seda, et asjamehed ei tee märkamagi koolide tilkuvaid katuseid ja viletsaid põrandaid. Kardan sedagi, et jälle tuleb töötada kas ilma õpiku või töövihikuta.

Lauri (direktor)

☺ Ootan kohtumist oma õpilastega, kes on kindlasti suve jooksul kasvanud ja veel targemaks muutunud. Meie koolis on vahvad lapsed – kevadel õnnestus meil Pariisis ära käia, ja häbi nad seal igatahes ei teinud. Minu jaoks on koolitöö igapäine rõõm!

☹☹ Kardan seda "peamak-sustamist", mis nüüd meie koolides algab, arvan, et see paneb kohutava põntsu meie haridustasemele, mis siiani on kõrgem kui paljudes suurtes ja rikastes riikides.

Roald Henrik (I klass)

☺ Ega ma nii täpselt teagi, kuidas need kooliasjad käivad... Aga kindla peale tahan leida palju sõpru. Lasteaias ma ei käinud ja seepärast on mul praegu ainult üks hea sõber.

☹☹ Kardan ainult seda, et äkki tuleb tegemist mõne tobeda õpetajaga.

Tere jälle!

Nagu näete, on Triibu-Liine Nessuke elu ja tervise juures, ja kõigil, kes tema käpakäigu üle muret tundsid, võib süda rahul olla. Kuigi täiskasvanud kipuvad vahel arvama, et laste elu on üks lillepidu ja õhupallitrall, on igal lapsel nii rõõmsaid kui ka raskeid päevi – ja täpselt samuti on lood Triibu-Liinega. Vahepeal oli ta sunnitud ajakirja tegemisest loobuma, aga ega's ta seepärast mõtlemisest loobunud! Triibu-Liine sabatriibud on tihedalt täis kirjutatud mõtteid ja ideesid, mida ta nüüd teiega püüab jagada. Ühes koolis käies märkas Nessuke hämmastusega, et mõned õpilased löid kodumaistest asjadest kõneldes käega: "Ah, see eesti värk on üks jama! Näe, mujal ikka osatakse asju teha: autosid ja videosid ja nätsu ja..." Triibu-Liinel ei jäänud üle muud kui nõutult õlgu kehitada, sest käegalööjad polnud ei pügmeed ega bantud, vaid omad eesti poisid. Ju nad siis polnud kuulnud vanasõna "Kus viga näed laita, seal tule ja aita!" Ei noh, ega ole kerge leiutada

ja ehitada, kui käid alles koolis: paljude maailmas neid imelapsi on! Ime imeks, aga mingi anne on igas dus kohe kindlasti – nult üles leida! Ja siis kulub veel sutsuke aega (järgmise aastatuhandeni on ju vaid 4 aastat!), mille möödumise järel ütleme: "Nüüd läheb elu Eestis aina ülesmäge!". Kirumisest ega käte-laiutamisest pole kunagi kasu olnud: vaja on õppida, tegutseda ja töötada – nii suurtel kui väikestel. Triibu-Liinel on kavas korraldada igasuguseid võistlusi: sulge ei tohi lasta rooste minna ja ajusid peab vormis hoidma, sest Hea Laps ei ole tukunui ega taevatui, vaid asjalik marakratt! Endiselt peame lugu Teie joonistustest, juttudest, mõistatustest ja ettepanekutest selle kohta, mida tahaksite ajakirja veergudel näha: Triibu-Liine pole küll raharikas, kuid see-eest on tal palju häid sõpru, kes on nõus iga kell oma teadmisi- oskusi jagama.

ALAR

Koos Triibu-Liine Nessukesega
tervitavad Teid
Hea Lapse toimetaja Leelo,
väljaandja Alar ja
kunstnik Anneliis.

ANNELIIS

LEELO

Head ekstrasuperülimõnusa kooliaasta algust, sõbrad!

HEA LAPS
Lastekaitse Liidu väljaanne
Väljaandja ALAR TAMM

Pärnu mnt. 59
Tallinn, EE0001
Tel. 681 728

Toimetaja LEELO TUNGAL
Kujundaja ANNELIIS AUNAPUU
Esikaanel KRISTIINA KIHNO joonistus (Pelgulinna KK)

Usud või ei, aga piltidel olevat šimpansitüdrukut peab ta hooldaja tädi Imbi aeg-ajalt tõesti tasakesi hammustama: muidu ei saa preili Quincy aru, et ta käitus halvasti.

PREILID JA HÄRRAD, keda kasvatatakse õrnade hammustustega

Jah, ega ainult ahviarmastusega saa inimlapsegi kasvatada, ammugi siis inimahve! Onu Aleks kõneleb ahvidest nii: "Praegu on šimpanse Tallinna Loomaaias kolm: peale Quincy veel Betty ja Pino. Šimpansid valivad sõpru: tädi Imbit ja tädi Liivit nad jumaldavad, mõnda lihtsalt taluvad ja mõnda ei salli silma otsaski. Kunagi oli loomaaias suur mustjas šimpans Mackie, kes hammustas ühel töötajal kaks sõrme otsast..."

3-aastane Quincy ohtlik ei ole – nii tema kui ka kuueaastane

Betty sattusid loomaaeda salakaubana tollipunktist, 9-aastane ahvipoiss Pino aga toodi Hollandi loomaaiast, kus ta sai oma peres korraliku ahvihariduse, mida püüab nüüd oma sõbrataridele edasi anda. Betty oli siia saabudes päris hukas – talle olid madrused koguni suitsetamist õpetanud! Šimpans on oma õppimisvõime poolest

väga lähedane inimesele -

näiteks gorillad on palju flegmaatilisemad. (Kuigi vanaks jäädes

muutub mõni isagorilla nii ägedaks, et ta hirmsat häält kardavad kiskjadki.)

Šimpansid oskavad kasutada isegi nuiat, ja kuivuseperioodil oskavad nad puuõhnest vett kätte saada: närvivad teatavad taimelihed kuivaks käsnatoliseks pudiks ja lasevad sel "käsna!" puuõhnes niiskeks tõmbuda. Nii saavad nad ise juua ja oma lapsi joota! Oma süljega niisutatud kõrre pistavad nad termiidipessa, kus termiidisõdurid sellest kurjalt kinni haaravad – kõrrest saab šimpansi "šašlõki-

**...kui hetkeks priiks
jäänud beebikärust!**

varras"! Šimpansikari peab oma juhiks tarka, osavat ja julget isast – tarkus ja osavus on jõhkrast jõust olulisemad! Šimpansilaps areneb kiiresti 4. eluaastani – siis areng aeglustub, ja 12-13-aastane šimpans enam suurt midagi juurde ei õpi.

Söögiks

kasutavad šimpansid peamiselt puuvilju, kuid ka taimelihti, puukoort, putukaid – ja ka liha. Šimpansid peavad lugu kaaslasest, kes on kinni püüdnud mõne linnu või väikese ahvi ja selle liha söönud. Aga oma saaki peab ta teistega jagama, muidu saab kolki...

Quincy ja Betty armastavad juua pudelisuust, aga kui hooldajad käsivad, siis kallavad nad ohates joogi pudelist klaasi – kombeid peab tundma! Huulelihased on neil väga tugevad: mu pojal, kellele Quincy musi andis, oli põsel mitu päeva punane laik! Šimpansidel ei ole väga palju lapsi: 5-6, parimal juhul tosin. Ja eriti vanaks nad ei ela: ehk veidi üle neljakümne aasta. Aga oma eluaega oskavad nad nautida!"

Tohoh, kas tõesti Cheeta?

Jah, see ta on – haruldaselt pikaealine šimpans, kes mängis kaheksateistkümnnes Tarzani-filmis koos kuulsa Johnny Weissmülleriga! Praegu 63aastane ahvist näitleja läks 1967. aastal (pärast ligikaudu 50 filmirolli täitmist) pensionile ja elab sestpeale Californias filmiloomade vanadekoduks loodud farmis.

Vaatamata kõrgele eale ei lase Cheeta käsi rüppe: nüüd tegeleb ta maalikunstiga. Šimpansi maalitud piltide müümisega suurendab farmi omanik kenasti neljajalgsete kinoveteranide vanadekodu sissetulekuid. Muide, Cheeta on tõesti hea näitleja: ta mängis ju hiilgavalt Tarzani kasuema, kuigi on tegelikult ISAahv!

Missuguseid ahviliike sa veel tead?

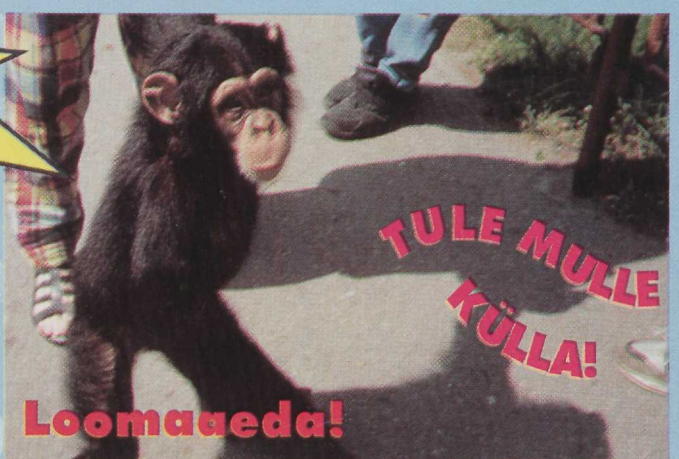
_____

_____

_____

Vastanute vahel loositakse välja terve hulk

perepileteid Tallinna Loomaaeda!

Meie armas

ELLEN NIIT

Krõllimaa-lustaiia laul

Krõll on mõnus ja tõhus
ja naljakas jõll.
Krõlli prõnnakas kõhus
on maailma võll.
Las siis lustaias määrab
see maru sell,
kuidas keerab ja kääneb
end karussell!

Seal ehk aitab sind Krõll,
see atsakas, krapas
naljapaun, naerujõll,
veidi loom, veidi laps.
Plindriseisus ehk haarab
su lusika,
õigel hetkel
lööb lauale rusika.

Pärismaailma võll
pole Krõlli sees.
Ise tuleb sul olla
seal võllimees.
Ise tuleb sul süüa
kõik maailma supp.
Kätte leida eks püüa
siis maailma nupp!

Kui hoolega otsid, siis leiad ehk
raamatupoest järgmisi Ellen Niidu
raamatuid:

"Krõlli pannkoogitegu",
"Krõll ja igasugused hääled",
"Tere, tere, lambatall!"
HEAD ASJAD!

**Ellen Niit
väikesest peast
emaga...**

**Ja kui teil peaks olema meelest läinud, milline üks
korralik Krõll peab välja nägema, siis vaadake selle
pildi pealt järele. Selle Krõlli joonistas KRISTIINA**

**... ja suurest peast
abikaasa Jaan
Krossi ja oma
laste peredega.**

"Hea laps", kust ma tean, millal ma olen hea laps?"

◊ Lemmikraamat lapsepõlves?

M. Kampmaa koolilugemik – kui olin nelja aastane. A. Kitzbergi "Piibelehe neitsi" – kui olin viiene. "Helene lapsukesed" – kui olin kuue jne.

◊ Lemmiktoit?

Hernesupp ja pannkoogid – kui olin laps. Vasikapraad.

◊ Lemmikvärv?

Kullerkupukollane.

◊ Lemmiktund koolis?

Emakeel. Ka joonistamine.

◊ Kõige ebameeldivam tund?

Ei oska nimetada. Mulle meeldis üldiselt koolis käia.

◊ Kas Sul on eeskujusid või lemmikangelasi?

Mu ema. Ema õde tädi Alide. Ka esimene kooliõpetaja Alice Sillar. Õpetaja Linda Laev. Kangelane polnud neist ükski, aga ma hindangi humoorikat arukust kangelaslikkusest palju kõrgemaks.

◊ Kas oled saanud kahte?

Vist ei ole. Aga oleksin võinud saada küll orgaanilises keemias, kui õpetaja oleks osanud aimata, kui loll ma vahel olin. Aga mul õnnestus alati

Hea laps olemine on keeruline ja segane asi. Võib kergesti juhtuda, et ühe meelest oled hea, teise meelest aga ei kõlba kuskile. Headusest tuleb igal üksikul juhul selgust nõutada. Aga kelle käest? Väiksemad lapsed saavad seda lugeda ema silmadest, kas nad on head või on nendele midagi ette heita. Suuremad peavad arvesse võtma ka sõprade arusaami heast ja kurjast. Lasteaialapsed aimavad oma olemist kasvataja ja rühmakaaslaste varal, koolilapsed õpetajate ja koolikaaslaste pealt. Lugu läheb aina keerulisemaks ja keerulisemaks.

Suure lapse headus või kurjus on juba kõrgem matemaatika. Just nimelt! Aga selleks ajaks, kui laps juba nii suur on, saab ta hea ja kurja mõõtu ja määra hinnata oma mõistuse, oma tõekspidamiste ja peaasi – oma südame järgi. Ja siis ühel päeval ei olegi ta enam hea või paha laps. Ta on inimene. Ja kõik hakkab jälle ot-sast peale. Tema on äkki ema või

isa, kelle silmadest mõni väike olevus peab saama lugeda, kas ta on hea või halb laps...

Sellest mängust osa võtta on üsna põnev. Paned kõik kollid ja kraabused ühele poole ja kõik haldjad ja inglid teisele poole. Asi on ajuti lausa selge ja klaar nagu kevadehommiku taevakaar. Siis ilmub aga kuskilt näiteks Kröll ja pörkab ja kargab kord heale, kord kurale.

Taevasse tõusevad pilved. Siis hakkab sadama. Võta siis kinni, on kevadine vihm hea või kuri! Inglid ja kollid tormavad kuhilasse kokku ja poevad värskes poriloigus paterdavate laste juurde vihmavarju. Siis tuleb isa ja käratab lapsed poriloigust välja tuppa, kus ema peseb nad puhtaks kuni järgmise korrani. Ja igaks juhuks ka inglid ja kollid ja kraabused. Must ei saa ju olla puhtuse mõõdupuu! Või mis ma nüüd räägin? Must just ongi see puhtuse ja paha just headuse mõõdupuu ongi!

Ellen Hiit

rahulik nägu pähe teha ja aegajalt ka kõik enam-vähem selgeks saada. Vähemalt ajutiseks.

◊ Parim sõber?

Koolis – pinginaaber Isi ja kooliõde Oivi. Varases lapsepõlves naabrilaps Vaike Kullerkann. Praegu – mu mees Jaan.

◊ Kelleks tahtsid saada? Mida pead oma suurimaks saavutuseks?

Taluperenaiseks. Arhitektiks. Kirjandusteadlaseks. Suurimaks saavutuseks pean seda, et olen oma laste kaudu andnud maailmale, või ütleme Eestile, mitu üsna väärtuslikku haritud ja selge südametunnistusega inimest.

◊ Ilusaim päev lapsepõlves?

Mu neljas sünnipäev, kui mu juurde tuli elama karupoeg Pruunu, sinine lehv kaelas. Ma armastan teda surmani.

◊ Kas Sul on lapsi? Mis on

nende nimed?

On küll. Nende nimed on Toomas, Maarja, Eerik-Niiles ja Märten. Peale nende on mu mehe eelmisest abielust veel tütar Kristiina, keda ma pean veerandiku võrra ka oma lapseks. Lapsed on mul tegelikult kõik juba suured inimesed ja ise juba isad ja emad. Ja nende kaudu on mul ka üksteist lapselast. Kaisa-Kitri, Eeva-Liisa, Madli-Maria, Hanna-Maarja, Anne-Öösike, Marion, Ingel, Liispet, Maria, Diana ja Johanna. Septembris sünnib meile veel üks lapselaps, siis saab kaksteist täis.

◊ Millega tegeleksid, kui oleksid praegu laps?

Loeksin juturaamatuid ja käiksin maasikal. Käsu peale peseksin ka nõusid ja põrandaid. Mängiksin nukukudega. Oleksin palju omaette – nagu olin ka pärislapsepõlves. Mõtlesin omi mõtteid. Sööksin jäätist.

Sõbrad

Suvele sõbraks päike,
talvele vinguv tuul,
väiksele sõbraks väike,
rähnile oksad puul.

Tublile sõbraks on hea,
tähele sõbraks on kuu,
kerele sõbraks on pea,
silmale sõbraks suu.

Liis Ilmet
Suure-Jaani keskkoolist

Pildi autor
on Maria
Roomets

Kuidas kooli pääseb paps?

Tipa-tapa kooli poole
asjalikult astub laps.
Kadedana piilub koole
aga koolilapse paps.

Teda kooli ju ei lasta -
keegi töölgil käima peab...
Õps ei küsi, paps ei vasta,
kuigi mitut asja teab.

Alles siis, kui mõne kahe
päevikusse korjab laps,
täituda võib lootus lahe -
kooli kutsutakse paps!

Leelo Tungal

Kooliasjad kõnelevad

Kustukumm ütleb: "Mind aina hõõrutakse ja
hõõrutakse! Mul ei ole varsti enam peadki otsas!"
Pliiats kaebab: "Olen nii nüri, et ei jaksa enam joontki
paberile tõmmata!" Joonlaud toriseb: "Ma olen täis
soditud, numbridki ei paista enam välja!" Loodusõ-
petuse raamat kurdab: "Mul on nii palju ilusaid pilte,
mis jutustavad loodusest ja maavaradest, aga lapsed
ei oska neid hinnata! Mu lehed on katki ja kipuvad
ära kaduma!" Koolikott lausub: "Ma ei taha enam neid
kahtesid kanda!"

Ivar Jõemets
Tootsi põhikoolist

Imeline kohtumine

Läksin ühel kuldsel augusti-hommikul vennaga metsa loodust uurima. Vennal oli joonistatud kaart, millel oleva punkti kohta ta küsis: "Mis sa arvad, mis see on?" Läksimegi sellesse kohta, ja vaatepilt oli imeline. Puudealusele kraavipervele paistis päike. Perves oli aga mingi urg. Seisime kahe pesa-augu vahel, kui äkki ronis ühest august välja väike armas rebasekutsikas. Meil oli kaasas kolli, kes oli punakas nagu rebane – võib-olla pidas ta seda oma emaks? Kui lähemale astusin, löi kutsikas kartma, aga kui seisma jäin, tuli ta minu juurde. Loomulikult võtsin ta sülle. Ta oli niisama armas kui

koerakutsikas – väike abitult niutsuv olend. Mõne päeva pärast läksime sinna koos ema ja õega, kes soovisid ka rebaseid näha. Käisime üsna kaua pesa ümber, kuid asjata. Mõtlesime juba, et äkki on nad pesa maha jätnud. Tahtsin nii väga rebaseid näha! Läksin koopa juurde ja hakkasin rebase moodi kiljuvalt haukuma. Ja üks väike jube armas kutsikas piiluski august välja! Kuna teised olid lahkumas, krabasin kutsika sülle ja hüüdsin neid. Armas kutsikas oli kõigile üllatuseks. Silitasin seda väikest armast olendit – oleksin tahtnud ta koju kaasa viia, aga seda ju ei tohi. See, kuidas ma

seda väikest rebast endale ihaldasin, meenub mulle alati, kui vaatan oma dressipluusi, millele ta loigu tegi...

Ellip Nossinõt Oruveskilt

Hea lugeja, kas ka Sinul on ette tulnud mõni põnev kohtumine – olgu siis looduses või linnatänaval?

Kindlasti on Sinuga juhtunud midagi põnevat, millest tahaksid teistelegi jutustada! Triibu-Liine jääb Su kirja ootama!

(Kui soovid, siis võid kirjutada ka varjunime all nagu Ellip Nossinõt! Ainult et toimetus peaks teadma ka Sinu päris-nime ja aadressi. Saladus garanteeritud! Vaata võõrsõnade leksikonist järele, kui ei tea, mis "garanteeritud" tähendab!)

Valtu põhikooli laste vigurid

Üks isevärki linn

Läksime tädiga väikesesse Tallinna. Küll see oli suur Rapla! Keset agarat Pärnut asetseb tilluke Hiiumaa. Kuid seal Haapsalus segas mind naljakas Kernu. Astusime sisse ka Kiviõlisse. Muidugi oli tore aega veeta seal Kuressaares. Lihtsalt oivaliselt paistis Tartu päike. Ja sealsamas Võru linnast tervitasin ka Viljandit. Kahju oli isevärki linnast lahkuda, kuid pidin sõitma tagasi koju.

Siiri Preide

Foto KALJU SUUR

Loomade päev

Üks lehm kord määgis muu-muu-muu,
ja kukel lahti vajus suu.

Köverjalgne kana ajas koera taga,
pisiplika püüdis suure tibu saba.

Seal nüüd täitsa kärnas kärss,
lamba perre sündis varss.

Uted on hobuse tiiva all,
üksi on uitamas valge tall.

Õhtul loomad kõik on koos -
selleks päevaks kogu moos!

Maarja Kraiss

Kirjalaps

Vigurjutt

Käisin õues paljajalu jalgpalli mängimas, ketsid jalas. Suplesin rannas, kui see oli jääs. Punusin jänesele meetrised patsid, kuigi karvad olid lühikesed. Sõitsin autos kahesajaga, kuigi spidomeeter näitas 150. Ostsin emale aiandist kümme punast roosi, kuigi seal müüdi ainult nelke.

Veiko Leinberg

Kas sa tead?

Illustreeris
Sally Stúdio õpilane
Katie Olmre (10 aastane)

Kas sa tead, et igal ööl
päike hiilib, valgus vöö,le
üle roosa silmapiiri,
mööda pehmeid pilvehiiri,
saatjaks laste unenohin,
kõrvus muinasjutu kohin?

Külla läheb päike kuule,
säravale tähepuule
kõike seda jutustama,
mida päeval näinud tema.

Kõik su koerused ja vembud,
salamisi tehtud tembud
kannab ette täheriigis,
unenäo kuningriigis.

Merike Kungla

Vana Toomas ja Valge daam

Ükskord oli Vana Toomas ülalt alla vaadanud ja kuulnud, kuidas kõik rääkisid, et Haapsalus olnud kunagi üks väga ilus daam, kes oli kinni müüritud. Vana Toomas ei saanud asjast hästi aru ja otsustas vaatama minna. Ta läks Haapsallu ja otsis Valget daami seni, kuni läks pimedaks. Mees oli nii nukker kui üldse olla võis. Järsku läks üks aken üleni valgeks, ja

seal seisis äkki üks daam. Ta oli nii ilus, et hakkas Tallinna Toomasele kohe meeldima. Nad silmitsesid teineteist kaua, kuni Vana Toomas lõpuks küsis: "Kas te käite siin tihti?" "Ei, ainult mõni kord aastas," vastas kaunis daam. "Kui kahju!" ohkas mees. Daam ütles: "Minu arvates olete te Tallinna Vana Toomas." – "Ee-ee... Mõtlesin jah, et astun läbi... Oih!" ehmus

Vana Toomas kella vaadates. "Mul on väga kahju, aga ma pean minema. Aga ma luban, et kui te pahaks ei pane, siis vaatan teid oma tornist." – "Loomulikult pole mul midagi selle vastu," vastas Valge daam. Nüüd vaatabki Vana Toomas iga päev Haapsalu poole.

Liisa Päeske Haapsalu linna algkooli IV klassist

Valge vesiroos

Maailmas leidub 50 liiki vesiroose. Osal neist on punased, kollased või koguni sinised õied. Eestis kasvab kaht liiki vesiroose – väikesi ja valgeid. See veepinnal ujuv kollane nupp, mida kiputakse vahel ka vesiroosiks nimetama, on tegelikult vesikupp.

Kes on lugenud muinasjuttu kullaketrajatest, see teab, et kuri nõiamoor muutis noorima õe just vesikupuks. Ka vesikuppude perekond kuulub vesiroosiliste sugukonda. Kes meist ei mäletaks Hans Christian Anderseni muinasjuttu Pöial-Liisist – pisikesest tüdrukust, kelle konnaeit tahtis oma pojale mehele panna! Küllap on sul meeles, et konn viis Pöial-Liisi veepinnal ujuvale vesiroosilehele? See oli tal õige tegu, sest – vähemasti vees – ei leidu kaunimat õit kui sellel poolvarjatud eluviisiga taimel. Südasuvel, kui suur kevadine õitepalang on möödunud, pistab metsajärves või varjatud jõekäärus veest pea välja õienupp,

mis ühel heal päeval avaneb. Tumedale veepinnale ilmuvad valged tähesilmad. Need õied on sedavõrd silmatorkavad, et neid pöötakse vahel kaasa võtta. Kuid valge vesiroos on looduskaitse all ja ta õite korjamine on keelatud. Ometi juhtub vahel, et vesiroosiõisi murtakse, teadmata, et veest välja võetuna langevad nad kokku. Nii, nagu inimene vajab hingamiseks hapnikku, vajab vesiroos elamiseks vett. Kord toodi Pühajärve metskonda turistide poolt murtud vesiroose. Panime õied vette, lootes, et nad uuesti ellu ärkavad, kuid seda ei juhtunud. Kuninglike lillede närbumist oli valus vaadata... Külmal talvepäeval on jäänud järve vaa-

dates imelik mõelda, et seal kusagil lume- ja jäävaiba all elavad uut kevadet oodates ka valged vesiroosid. Aga kui taas saabub suvi, siis usun, et vesirooside suuri rohelist lehti tasub jälgida! Mõni neist võib tõepoolest liikuma hakata, ja kui ujuva lehe kohal lendleb suur kirju liblikas, siis võib peaaegu kindel olla, et lehel istub uus Pöial-Liisi, keda meilgi õnnestub näha. Ei saa ju ometi olla nii, et maailmas oli ainult üks Pöial-Liisi!

Edgar Kask

(Autori fotod, välja arvatud see foto siin kõrval, kus on pildistatud Edgar Kaske ennast varajases nooruses.)

Oh saurus!

DINOSAURUS politseis

Ajakirjanduses on olnud juttu USAs, Black Hillsi geoloogiainstituudis uurimisel olnud dinosaurusest nimega Sue, keda peetakse juba neli aastat politsei aresti all. Ei noh, ega Sue närinud pargipuid ega tallanud aedu puruks – tal polnud võimalik isegi koledat häält teha, sest Sue' l polnud suudki! Sue'ks kutsutakse nimelt ühte Tyrannos Rexi tõugu dinosauruse skeletti.

Triibu-Liine küsis loodus- teadlaselt ONU ALEKSILT, mida sellest asjast arva- ta. Onu Aleks arvas,

et asi on tõsine.

"Niivõrd vanad asjad nagu sauruste kivistunud skeletid on väga haruldased ja haprad – need tuleb anda teadlaste kätte, et nad saaksid luid kõigepealt fikseerida, erilisi lakke ja liime kasutades immu- tada spetsiaalsete lahustega. Iseasi, kui skelett on kivimi sees maa all – seal on ta nagu kon- serveeritud, kuid õhu kätte sattudes hakkab ta kohe lagunema. Kuid ma saan aru ka politseinikest – viimasel ajal on sauruste luud ja munad muutunud salakaubavedajate seas

popiks. Paar aastat tagasi avastas politsei näiteks

üle 3000 sauruse- muna,

mis kuulusid kahteteistkümnesse eri liiki. Kõik sauruste jäänused, mis leitakse, on loomulikult riigi omand, needki munad anti teadlastele uurida, ja viimased said teada, mis- moodi sauruste lootud munades are- nesid. Tekkis ka idee otsida mõnda suurt molekuli: kõik me, elusolen- did – alates bakteritest ja lõpetades elevantidega – oleme võimelised en- dasarnaseid järeltulijaid looma, sest meie keha rakkudes on selline aine nagu nukleiinhape. See on nagu kom- puutriprogramm, milles on kõik käsud olemas. Pole võimatu, et kui saaks sellise molekuli kätte, siis

Munad on kujult niisama erinevad kui neist välja tulnud saurusedki. Tavalisest ümarast kivikamakast eristab neid vaid kogenud pilk – saurusemunal on isevärki pealispind.

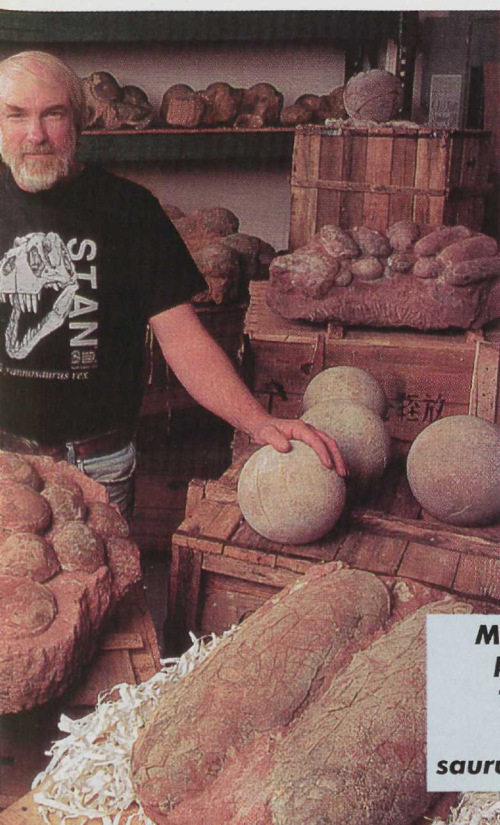
suudaksid teadlased valmistada elus kompuutreid, millest saaks teha elu- sa sauruse! Peaaegu nagu ulmefil- mis, eks ole? Sauruste jäänuseid pole leitud ainult Ameerikas, vaid ka Euroopas, Aafrikas ja Aasias. Hiinas avastati hiljuti mitu väga põnevat sau- rust, kes elasid "alles" 63 miljonit aastat tagasi. Muide, ka ammonii- did – hästi suured kalmaaride, kaheksajalgsete ja tindikalade sugulased – surid välja sa- maaegselt saurustega. Nad olid 15-meetriste püügi- kombitsate ja väikeste, suu läheduses asetsevate "söögikombitsatega" suu- resilmsed loomad, kes elasid merepõhjas. Selle kohta, miks saurused

Teadlasi on koledasti huvitanud, kuidas saurused muna sees arenesid. See on Brian Cooley tehtud sauruse tibumudel, mis on valminud pikkade uuringute põhjal. (Läbimõõt 12 cm.)

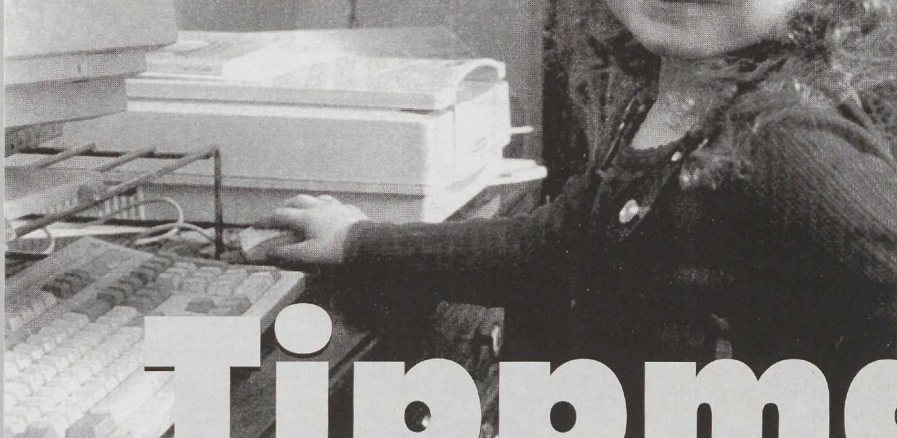
välja surid, on teadlastel mit- meid hüpoteese – tõestamata mõt- teid. Aga tegelikult elab

üks "saurus" veel täie tervise juures

Uus – Meremaa saartel. Tal – nagu heal saurusel ikka – on mitu nime: tuataara, gateeria, *Sphenodon punctatus* (punctatus tähendab ladina keeles "täpiline"). See täiskasvanuna 80 cm pikkune sauruse sugulane on kaasüüriliseks hiidalbatrossi juures. Hiidalbatrossi tiibade läbimõõt on 3 meetrit, ja nokk on tal nagu terava konksuga toru, nii et ega keegi julge tema pesa all asuvasse urgu piiluda. Seal veedab gateeria julgesti oma elupäevi, öösiti aga – siis, kui albatross oma suures pesas suigatab, läheb kaasüüriline putukaid jahtima ja annab oma maheda bari- toniga teada sellest, kui pulmamõt- ted pähe tükivad. Võib-olla laulab ta ka suurtest sugulastest, kes kadusid Maa pealt 65 miljoni aasta eest? Neist sugulastest kõneleme järgmi- ses numbris."

O-hoo-hoo!

Ohiost pärit ameeriklannat Marissa Pattersoni võib pidada imelapseks. Juba kaheaastaselt luges ta oma emale ette Shakespeare'i näidendeid, praegu – nelja-aastasena – koostab ta arvutiprogramme, kõneleb peale emakeele hispaania ja jaapani keeles ja on asjatundja dinosauruste alal. Suureks saades tahab Marissa hakata oma lemmik-pitsabaaris ettekandjaks.

(Foto ajakirjast National Enquirer)

Tippmarki teha on lapsemäng

Maailma kõige targem mudilane on vististi olnud Kim Ung-Yong, 7. märtsil 1963 sündinud korea poiss. Nelja-aastaselt oskas ta nelja keelt ja luuletas. 2. novembril 1967 esines ta Tokyo televisioonis ja tegi integraalarvutusi. Kimi IQ oli sellal 210. /IQ (intelligentsuskvoot) on arv, mis näitab inimese vaimseid võimeid. Normaalse inimese IQ on 100. Üle 130 on see erakordselt kõrge./ Muide, Kimi mõlemad ülikooliprofessorist vanemad on sündinud kell 11 hommikul 23. mail 1934.

Kõige targem laps on ilmselt olnud Marilyn Mach vos Savant USA St.Louisi linnast, kelle IQ oli kümneaastaselt 228.

Kõige rohkem õdesid-vendi oli venelase Fjodor Vassiljevi (1707-1782) ja ta esimese naise lastel. Aastatel 1725...1765 sündisid neile 16 korda kaksikud, 7 korda kolmikud, 4 korda nelikud – kokku 69 last. Eesti praegune rekord kuu-

lub Pärnu-Jaagupi elanike Hilja ja Eino-Valdur Rasva 18 lapsele.

Kõige noorem inimene, kes on saanud teada, et tema lapselapselapsest on saanud vanaema, oli ameeriklanna Ann V. Weirick (1888 – 1978). 9. septembril 1976 sündis talle lapselapselapselapse-laps Matthew Stork.

Kõige rohkem elus esivanaemaid oli 16. mail sündinud ameerika tüdrukul Megan Sue Austinil. Peale isa-ema oli tal täiskomplekt nii vanaisasid ja vanaemasid kui ka vaarisasid ja vaaremasid ning viis vanavanavanavanemat – kokku 19.

Kõigi aegade noorim olümpiavõitja on 7-10-aastane prantsuse poiss, kes võeti viimasel minutil Hollandi sõudjate kahepaadi roolijaks Pariisi OM-il 1900. Võiduröömsad hollandlased unustasid poisi käest nime küsida ja nii ongi see teadmata jäänud.

Noorima naissoost olümpiavõitja nimi on teada. Berliini OM-il 1936 võitis naiste hoolauahüpped 13 aastat 8 kuud 25 päeva vana Marjorie Gestring.

Kõige nooremalt on spordis maailmarekordi püstitanud Gert-rude Caroline Ederle USA-st, kes 17. augustil 1919 ujus 880 jardi vabalt 13.19,0. Tal oli siis vanust 12 aastat 9 kuud 25 päeva.

Eesti kõige pikem 7-aastane laps on olnud Liivia Luide Sauelt – 150 cm, pikim 10-aastane aga Argo Meresaar Pärnust – 168 cm. Kes on veel pikem, sel tasuks Eesti rekordiraamatusse pürgida kas või Hea Lapse toimetuse kaudu.

Kes on maailma kõige parem laps, seda mine küsi oma ema või isa käest (kui sa just hiljuti koledal kombel koerust pole teinud).

Mati Soomre

Esmaspäev

(eriti edukas päev)

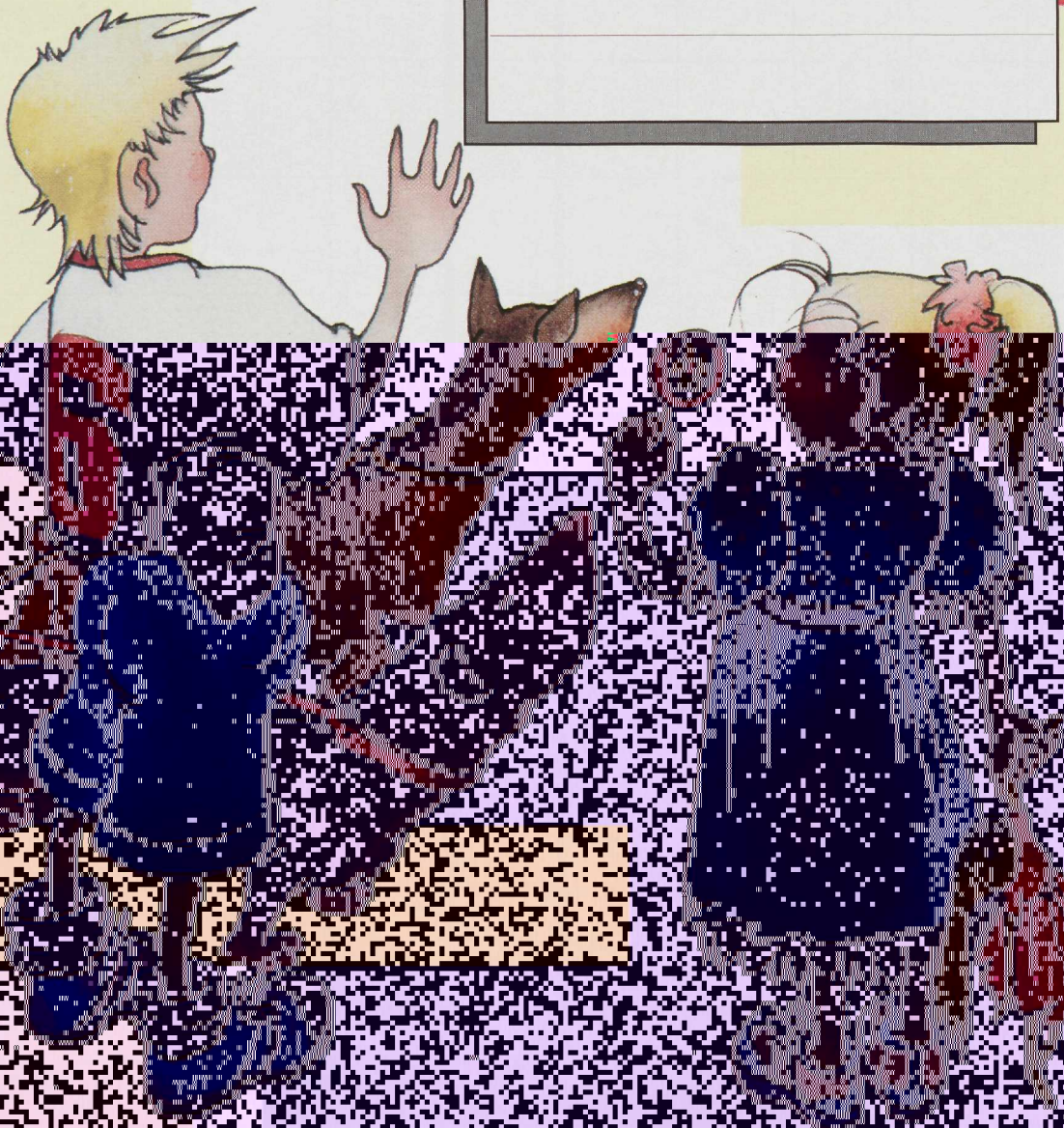
Erakordselt õnn tunni- ja t

Teisipäev

(teguderikas päev)

Kes

(lõpp

eliku õppeaasta renniplaan

knädal

murel ja hädal)

Neljapäev

(naljapäev)

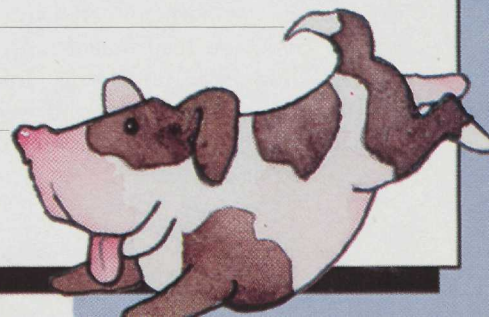
Reede

(rabavalt rõõmus päev)

Laupäev

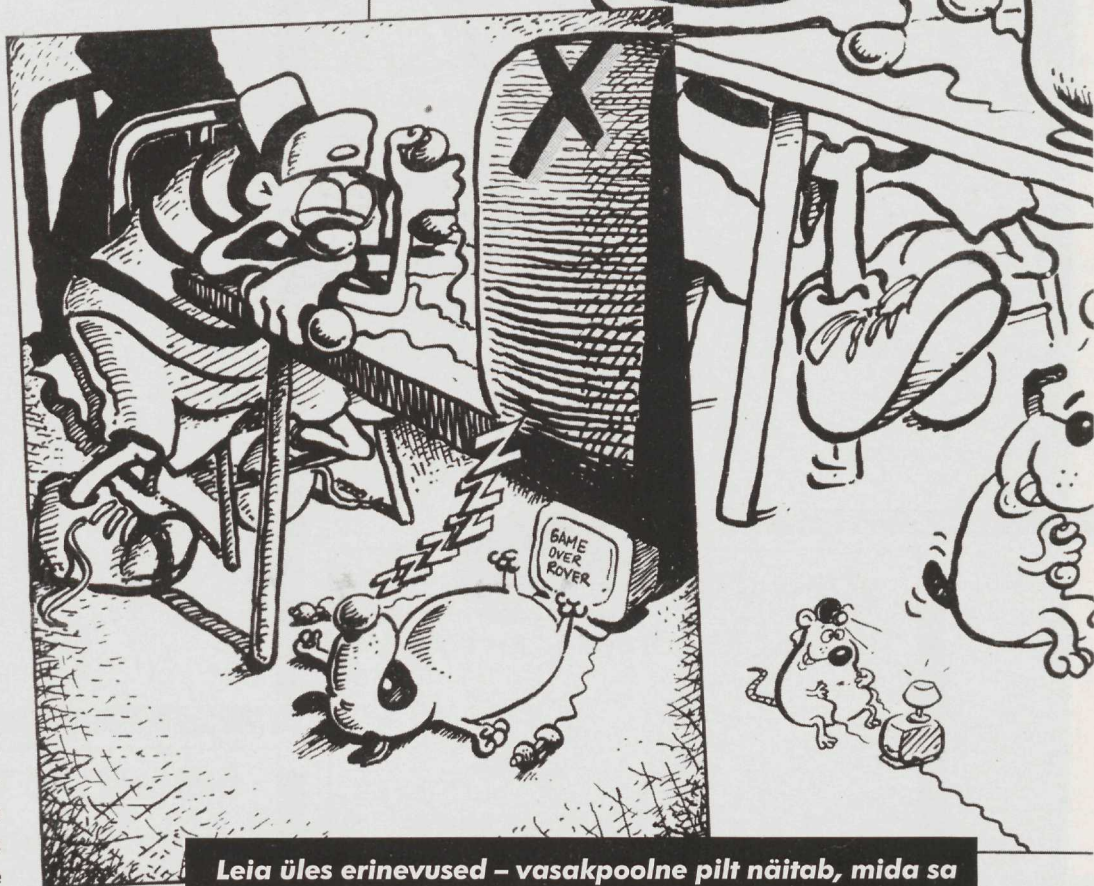
(lõpp-lahe päev)

B!
gimisel nädalal läheb
el paremini!
sel juhul, kui hullemini minna enam ei saa)

MÄNGI turvaliselt!

Igamees teab, et rohke rasvase toidu söömine teeb paksuks, et hämaras toas lugemine pole silmadele kasulik ja et kange kommi-ragistamine ei tee hammastele rõõmu. Eksta ole – nii mõnigi mõnus asi kipub kahjulik olema. Arvutimängud on aga üsna uus lõbu, millest pole praegused arstid oma lapsepõlves undki näinud. Kas arvutimängud võivad tervist rikkuda? Viimasel ajal on palju räägitud arvutist põhjustatud epilepsia- ehk langetõvehoogudest – kas arvutisõbra elu on siis tõesti ohus? Inglise arstid vastavad sellele küsimusele eitavalt: kui terve laps istub kasvõi terve päeva arvuti taga, pole tal mingisugust ohtu langetõppe jääda. On küll avastatud, et nendel, kes põevad kaasasündinud langetõbe, võib arvutiekraan tõepoolest tõvehoogusid esile kutsuda, kuid ka sel juhul on oht äärmiselt väike – sedasorti epilepsiat, mis end arvutist mõjutada laseb, esineb nimelt väga harva. Siiski ei tasu riskida ega ennast mängima unustada. Jäta meelde mõned lihtsad reeglid, mis ka metsiku mängulusti juures ei lase tervist käest minna!

Leia üles erinevused – vasakpoolne pilt näitab, mida sa ei TOHI teha, parempoolne on hea eeskuju.

☹ Ära istu ekraanile liiga lähedal – ja väike teleriekraan on igal juhul ohtum kui suur!

☹☹ Ära kruti ekraani ülemäära heledaks!

☹☹☹ Kui oled väsinud, siis ära parem mängi!

☹☹☹☹ Ära mängi järjepannu kauem kui 30 – 40 minutit!

☺☺☺☺☺ Mängi ainult valgusküllases ruumis – öhtusel ajal ära kustuta tulesid, päeval ära tõmba kardinaid akende ette!

☺☺☺☺☺ Head mängulusti ja palju osavust – aga mängi turvaliselt!

(Inglise ajakirjandusest võttis jutu kokku Maari)

TELLI MIND!

 AJAKIRJANDUSLEVI
ABONEMENT

00552
HEA LAPS

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12

1997

Kellele: _____

Kuhu: _____

 KÄTTETOIMETAMISE
KAART

00552
HEA LAPS

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12

1997

Kellele: _____

Kuhu: _____

Raamatukoi

Raamatudetektiiv Koirot

esitab Sulle kümme küsimust, mille vastused tuleb kirjutada ruudustikku.

1. Eesti lastekirjanduses leidub vahvaid aastmetega meresõitjaid nagu laevakoer Tuhk ja meremees Murka. Kuid on ka raamat mere-mehest karust, kellel on sõjaväeline auaste. Missugune? Ja mis on selle karu nimi?

2. Esimese klassi lapsed Ene ja Anne ja Elju ja Eino ja Lembit meisterdasid ühes raamatus isevärki olevuse, kellel on kehaks suur muna, plastiliinist jalad ja traadisuspast krimblid. Mis on selle olevuse nimi?

3. Oli üks tüdruk, kes sai kingituseks kompassi ega pannud

seda käest. Köögi ja kolm tuba kompassiga läbi käinud, läks ta maale vanaema juurde, kus sai tuttavaks mesilaste elu ja veel paljude huvitavate asjadega. Mis raamatus on sellest juttu?

4. Laevakoeri me juba mainisime. Kuid mis on ühes raamatus tegutseva vapra tuletõrjekoera nimi?

5. Missuguses raamatus tegutsesid suvemajja elama asunud rott?

6. Mis oli selle rübliku nimi, kes alalõpmata alustas oma seletuskirju nii: "Et kõik ausalt ära rääkida, nagu oli, pean ma alustama...?"

7. Kas tead selle raamatu pealkirja, mis jutustab kotkast?

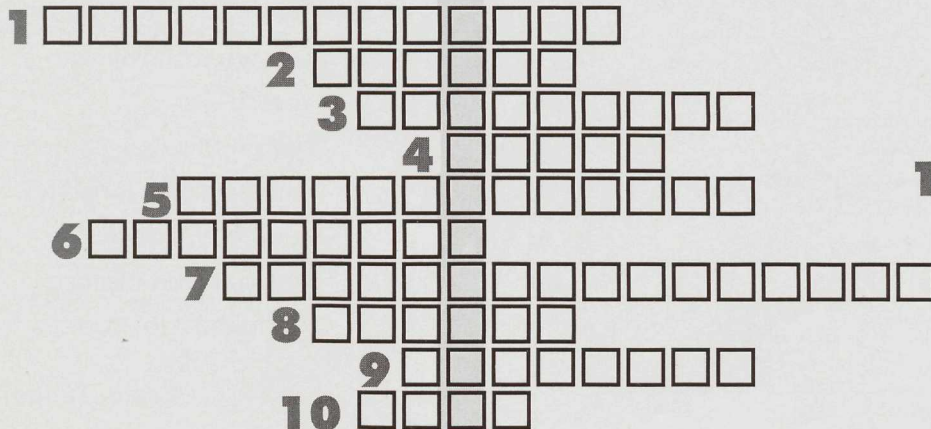
8. Meil on ka rohkesti lin-nuraamatuid. Mis on selle toonekure

nimi, kelle lapsed ühes raamatus üles kasvatavad?

9. Nüüd kirjuta ruudustikku selle loomajuturaamatu pealkirja, kus on peategelasteks lõhed ("Vere hää!"), nugis ("Kiskjad") ja hunt ("Villemi tagasitulek")!

10. Eesti lasteraamatutes pole ahvid peategelastena mitte just igapäine asi. Üks neist on Jass. Aga kes on teine? Kui oled kõigile küsimustele õigesti vastanud, leiad ruudustikust kõigi nende raamatute autori ees- ja perekonnanime. Sellele lastekirjanikule soovime 3. septembril palju õnne 65. sünnipäevaks!

(Detektiiv Koirot' küsimused kirjutas üles Andres Jaaksoo.)

Õigeid vastuseid ootame toimetusse

10. oktoobrini!

Kirjastus Monokkel lubab parimaile kinkida selle salapärase kirjaniku autogrammidega raamatud!

Triibu-Liine Nessuke murrab aeg-ajalt maailma asjade üle pead. Näiteks kasvõi selle üle, MIKS visatakse tualett-paberist ära selle kõige magusam osa –

papist roll?

Igal ajal peab olema oma mõte – järelkult tuleks seda papprulligi kuidagi kasutada...

Ohoo – teeme rullile paberist lõvipea otsa ja

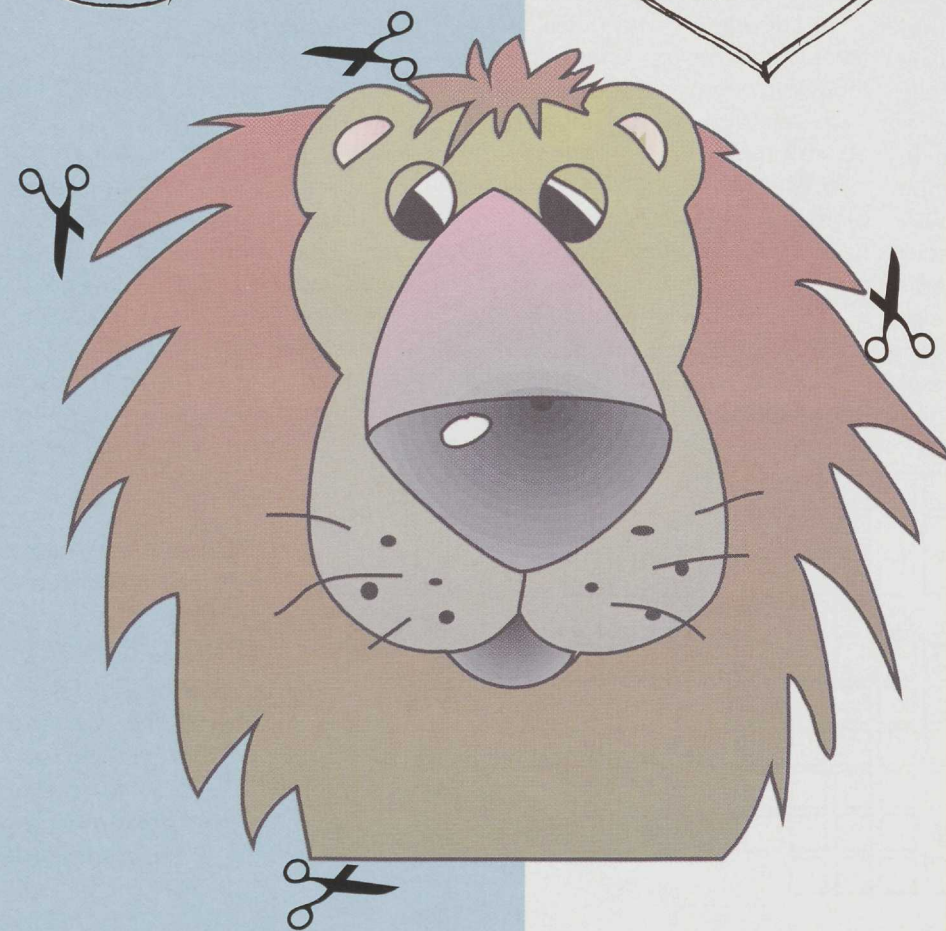

kirjutame talle kõhu peale numbri – näiteks 50. Kui meil on kogunenud miturulli, siis saame valmistada terve lõvikarja.

Ja kui õues sajab vihma, siis võime sõpradega LÕVIJAHTI mängida!

Seame kempulõvid ritta ja püüame neid kindla vahemaa pealt pisikese palliga tabada.

Pikaliveeretatud lõvide kõhupealseid punkte kokku liites saame teada, KES meist on osavaim lõvikütt!

Lõvi lõugab

Loomaaias lõvikisa kostab –

see on lõvi-isa.

Tema hakkas lõrisema, kuna oli lõviema

kinni pistnud pisitasa lõunalihast lõviosa...

Leelo Tungal

Unesipsik

Su väikesele sõbrale teeb kindlasti rõõmu UNESIPSIK, keda on üsna lihtne valmistada. Unesipsik võib olla roosa, lillatäpiline või punalilleline – peasi on see, et tal oleks TASKU, kus peitub peotäis uneliiva... Leheküljele mahtus kahjuks Unesipsikust VAID POOL, seepärast peaksid ta kopeerima paberile ja teise poole juurde lisama.

1. Pane riie kahekordselt kokku, paremad pooled vastakuti. Joonista nuku kontuur riidele.

2. Lõika nukk riidest välja, jättes küljele 0,5 cm õmblusvaru. Teravate kääridega naksa õmblusvaru sisse sälke, et töö pärast ümberpöörast ei "tiriks". Ära õmblusi vigasta!

3. Õmble kontuuripidi (käsitsi või masinal) tükid kokku, jättes küljele 3 cm avauseks.

4. Topi sisse vatt – mitte väga tihkelt: Unesipsik on parasjagu lapik. Õmble ava kinni!

5. Tiki silmad ja suukaar – kindlasti lõbus!

6. Sama lõike järgi – ainult

veidike suurendades – õmble Unesipsikule pidžaama. Palista varrukasuud ja püksisääred. Mütsiava külge kroogi pits, seo kaela pael.

7. Ära siis uneliiva unusta! Kui Unesipsiku pea kipub ette-taha tudisema, võid kaela ja keha ühenduskohale panna paksu papiriba, see hoiab nuku pea kenasti traksis – eks me tahame magadeski kenad välja näha! Jõudu tööle ja ilusaid unenägusid!

Tiiu Laur

Vajad: kahte sorti riidet, veidi vatti, raasuke pitsi ja paela, laubaloki jaoks ka midagi pehmet ja kohevat.

Jenny, Anders ja teised

(Rootsi laste soovid
Taevaisale)

Kulla Jumal, sa võid ju teha nii, et koerad elaksid niisama kaua kui inimesed, eks?

Nanny

Selle asemel, et lasta inimestel surra, nii et Sa pead kogu uusi juurde tegema – miks Sa ei hoia alles neid, kes Sul juba olemas on?

Jenny

Armas kallis Jumal! Minu meelest on see imevahva, kui nad saavad sinna üles astronaute, kes ümber maakeera tiirlevad. Ole hea ja vaata järele, et nad sealt alla meie maja peale ei kukuks.

Sinu sõber Olga

Kulla onu Jumal, kas Sa ei võiks mulle õpetada, kuidas maalrivärvi maha võtta saab?

Hans

On Sul meeles, kuidas ükskord sadas nii palju lund, et me ei saanud kooli minna? Kas Sa ei saaks seda uuesti korraldada?

Lars

Armas Jumal, ma tahaksin mõnikord olla madu – aga ainult siis, kui ma seda tahan.

Anders

Kallis Jumal, saada Per-Erik sel aastal teise laagrisse!

Maria
(9 aastane)

Kallis Jumal, minu issi on paha. Tee nii, et ta ennast muudaks! Aga ära Sa talle haiget tee.

Südamlikud tervitused
Martinilt

Armas Jumal, ole hea ja saada mulle poni! Ma pole Sinult varem kunagi midagi palunud. Kontrolli, kui Sa ei usu.

Eva

Armas Jumal, ma kaotasin jälle oma kinda ära ja nutan ennast surnuks, kui keegi mind ei kaitse. Kas Sa teed seda?

Martha

Armas Jumal, ma tahaksin saada neid asju: uus jalgratas, värvikarp number 3, koer, fotoaparaat ja jalgpall.

Kui ma kõiki neid asju ei saa, siis tahan igatahes saada nii palju, kui see võimalik on.

Tervitan.
Erik

P.S. Ma tean, et jõuluvana ei ole olemas.

Kirjad tõlkis
Allar Sooneste

Silma paistnud pilte ja šarže koolinoorte
karikatuurivõistluselt

Jõudu!

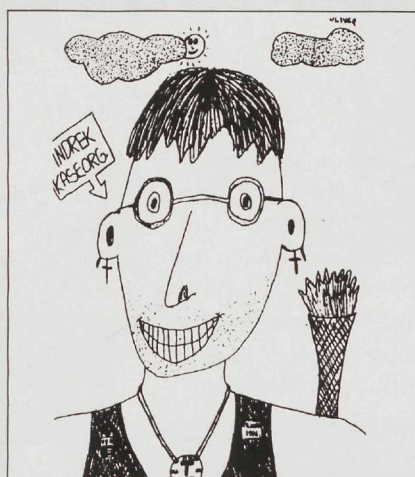
↑
HOLGER LIHTMAA
Tartu 14. KK

OLIVER ERIKSON
Toila vald, Voka
↓

MARTIN LAZAROV
Tartu Kunstikool

RAIT LEST
Tartu Veeriku Kool, 9. kl
↓

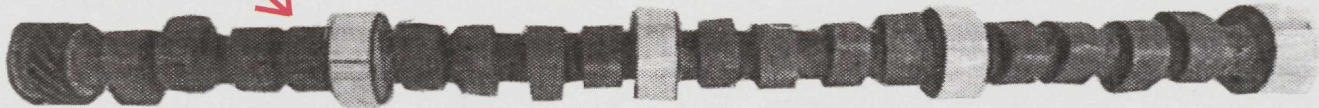
MARTIN LAZAROV
Tartu Kunstikool

ERKI NOOL

START

FINIS

See ONGI nukkvõlli.
See on auto süda.

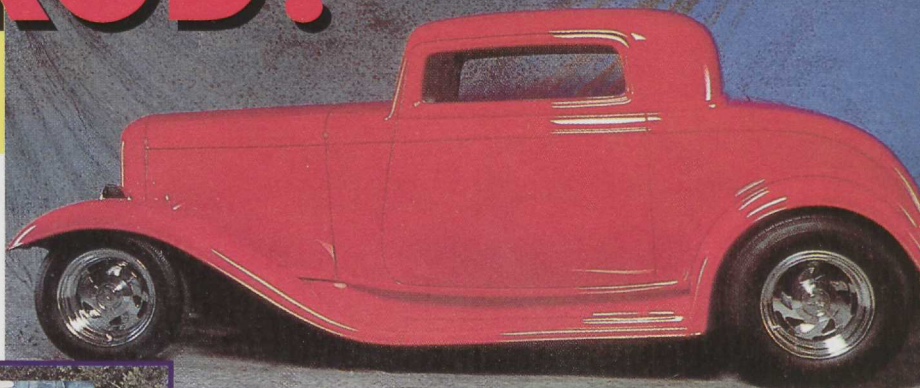
Et Hea Lapse vana autokaartide-idee on teistele tegijatele meeldima hakanud, siis avaldame nüüdsest väheke mehisemaid autolehekülgi.

Mis on HOT ROD?

HOT ROD on ingliskeelne slängiväljend, millega tähistatakse NUKKVÖLLI.

Selle mõiste alla mahub kõik, mis on seotud vanade autode ümberehitamise ja kujundamisega. Seejuures kasutatakse aga veel mitmeid ingliskeelseid väljendeid, mis oleks tarvis ära seletada.

Ootame kirju autohuvilistelt, kelle keelel kibeleb mingeid küsimusi – vastuseid leiate edaspidi just Nukkvõlli leheküljelt! Märt Lauks lubab tutvustada neid AUTOga seotud seiku, mida seni eriti laialt ei tunta – kahtlemata tuleb juttu ka mootorratastest ja mõnest muust mootoriga töötavast riistapuust.

↑ **STREET ROD** – vana auto, mis on tehases toodetud 20.-30. aastatel, kuid mille mootor on tunduvalt uuem ja võimsam. Selliseid autosid hakkasid ehitama need ameerika noored, kes tahtsid stilise vana autoga kihutada niisama kiiresti või nobedaminigi kui teised uute, äsja tehast tulnud masinatega.

← **PRO STREET** – auto, mis võimsuse ja kiiruse poolest on võrdne võidusõiduautoga, aga millega võib kõigi eeskirjade kohaselt ka tänaval sõita.

→ **CUSTOM** – auto, mille ümberehitatud varianti on esialgselt võrreldes võimatu ära tunda. Ümberehitatav masin peab olema toodetud peale 1935. aastat.

↑ **LOW RIDER** – hästi madal auto, mille kere kõrgust teepinnast saab hüdrauliliste amortisaatorite abil muuta. Auto salong on ülepakutult maitsetu (plüüž ja kroonlühtrid).

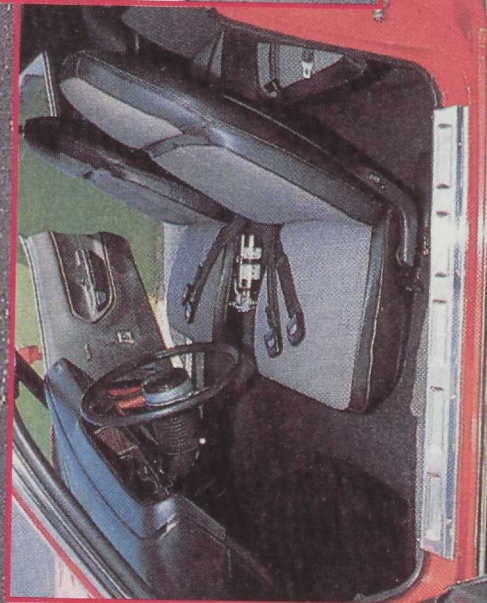
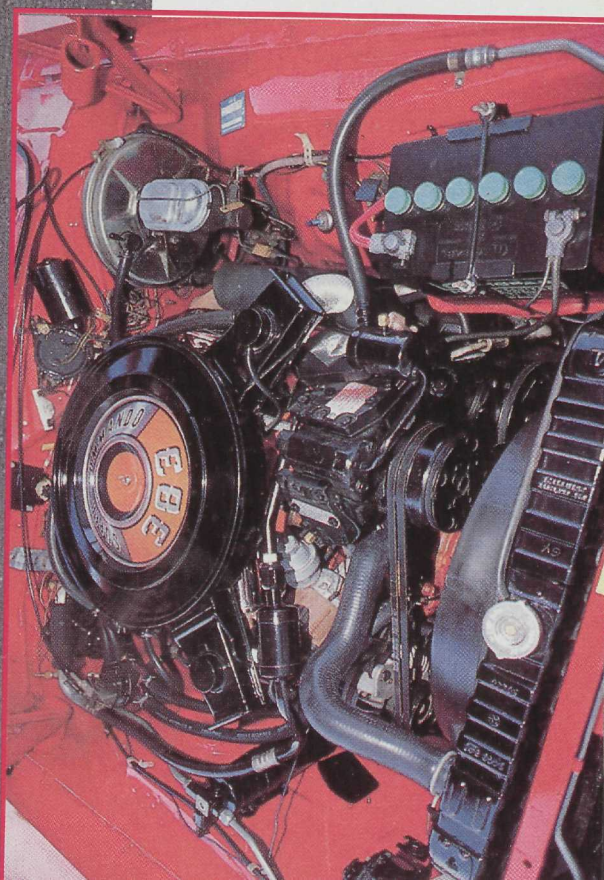
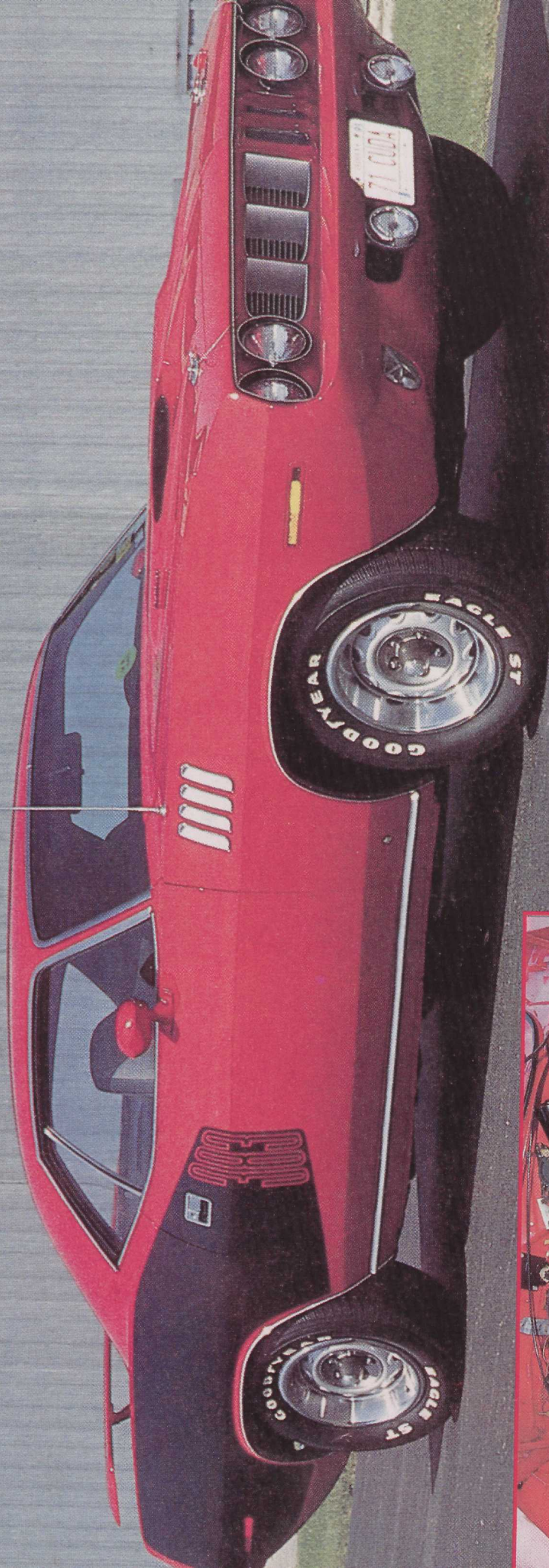
↑ **EURO ROD** – masin, mis on ümber ehitatud Euroopas valmistatud autost.

← **MONSTER TRUCK** – väga suurte ratastega maastikuauto, mille välimus pole tihti peale just kõige peenem.

'CUDA 1971

Tõeline näituste pärl, muskli-auto
383(Barra-)'Cuda –
300 hobujõudu, V8-mootor
ja algupärane väljõnõgemine...

Edgar Valter

Jänes astub pagari-
ärise ja küsib: "Kas
teil porgandipirukaid
on?"

"Kahjuks ei ole,"
laiutab pagar käsi.

Järgmisel päeval
tuleb jänes jälle ja
esitab sama küsi-
muse. Pagaril ei jää
jälle üle muud kui käsi
laiutada.

Kolmanda päeva
hommikul tõuseb pagar üles
kaks tundi varem kui tavaliselt

ja küpsetab nelisada kobedat porgandipirukat. Ja ennäe – kui äri avatakse, ongi jänes platsis ning küsib: "Kas teil porgandipirukaid on?"

"Jah, meil on porgandipirukaid!"
vastab pagar uhkelt.

"Nad on õudselt vastikud, eks
ju?" arwab jänes.

Miks koerad vihkavad postiljone?
Seepärast, et nad saavad nii harva
kirju.

Miks ei tohi õhtuti kella seitsme
ja üheksa vahel metsas jalutada?
Seepärast, et siis potsatab puude
otsast elevante.

Miks on krokodilli lõuad laper-
gused? Seepärast, et ta ükskord
siiski jalutas metsas kella seitsme ja
üheksa vahel.

Miks tantsib hiir valgusfoori all?
Ta arwab, et see on diskovalgus.

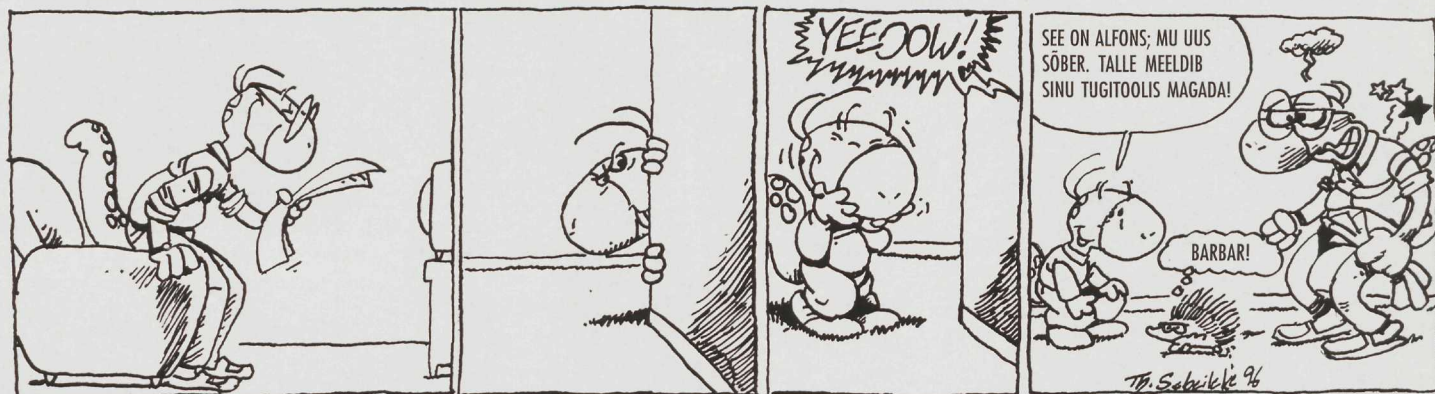
Nalju kogus ja tõlkis
Angela Karu Hollandist.

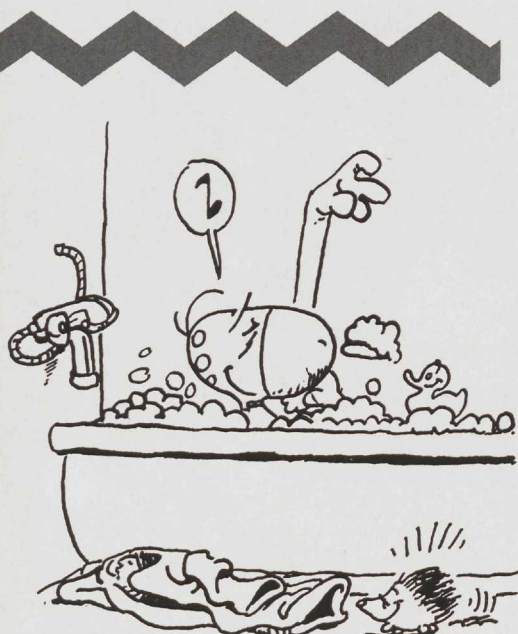
Kaks rästikut roomavad mööda
metsaalust. Korraga üks neist
peatub ja küsib teiselt: "Kuule, kas
vastab tõele, et meie hammustus
on kangesti mürgine?"

"See on tõsi!" vastab teine uhkelt.

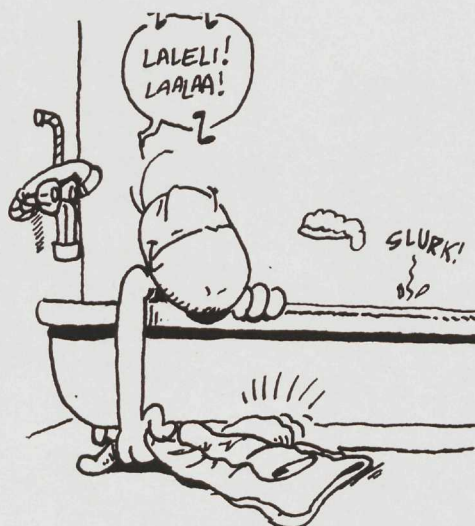
"Oh jeerum, mis nõöd siis
saab!" ahastab esimene. "Ma ham-
mustasin kogemata hulde!"

T. Scheileke '96

Joonistas Thomas Scheileke

T. Scheileke '96

"Oi, Juku, küll praegusel ajal on tehakse ikka koledat muusikat! Kui mina noor olin, siis kuulasime me valsse ja tangosid, ei siis sellist mürtsu tehtud nagu nüüd raadiost tuleb!"

"Aga vanaema, see polegi muusika – ema teeb hoopis kõõgis mikseriga vahukoort!"

Uksekell heliseb. Juku tõuseb ohtes klaveritoolilt ja läheb esikusse.

"Kes seal on?"

"Politsei!"

"Meie pole politseid kutsunud!"

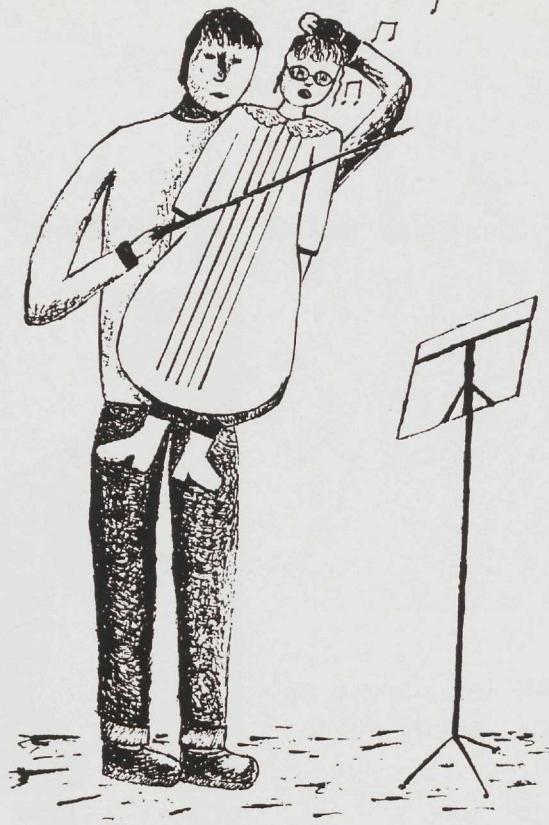
"Aga teie naabrid kutsusid! Nende andmetel mõnitatakse siin juba mitu tundi meest, kelle nimi on Beethoven!"

"Kuule, ema, paneme õige Juku muusikakooli!"

"Aga tal pole ju raasugi muusikalist kuulmist!"

"Ega tal kuulmist ole vajagi – kui Juku pilli mängib, las siis teised kuulavad!"

"Õpilane mängib õpetajat".

Elo Liini (Tartu 10. keskkool) karikatuur.

"Meie naabrid läksid eile öösel päris peast segi – muudkui karjusid ja tagusid vastu radiaatoreid!"

"Miks sa, Juku, siis ei kutsunud politseinikke kodurahu taastama?"

"Ah, ega mina ole mingi nannipunn – ma otsustasin, et ei hakka

tühjast tüli tegema ja harjutasin rahumeeli koidikuni trompetimängu edasi!"

Kontserdil küsib Juku: "Isa, miks see onu teisi kepiga ähvardab?"

"Ole tasa, pois! See on dirigent – tema juhatab koori."

"Aga miks need tädid siis nii hirmsasti karjuvad?"

"Tahaksin sulle sünnipäevaks helikasseti kinkida, aga ei tea, missugune muusika sulle meeldib," kurdab vanaema.

Juku arvab: "Eks sa kuula neid poes. Ja kui leiad mõne pundi, mis sulle hirmsasti vastu hakkab, siis see ostagi!"

Juku läheb esmakordselt emaga kirikusse. Kui pastor kantslisse ilmub, hüüatab Juku rõõmsalt: "Vaata, ema, Batman ka juba siin!"

"Mis sa arvad, Juku, miks anatoomia õpetaja ei luba meil oma kabinetis kunagi skeletti puutada?"

"Võib-olla on see ta esimene õpilane?"

"Juku, sinul on keelatud basseini kasutada!"

"Miks, treenerionu?"

"Seepärast, et ma kuulsin, et sa pissid basseini!"

"Aga seda teevad ju kõik!"

"Igatahes mitte hüpjetornist!"

INTERVJUU VÕITJAGA
Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasiumi 6a klassi õpilase karikatuur, milles ilmneb prohvetlik terav kriitika meie sportlaste pihta...

Juurviljasõda

Kõik algas sellest, et onu Kõrvits, herneste boss, läks pankrotti, kuna nii ta ise kui ka herned sõid liiga palju. Niisiis saatis ta kakssada viiskümmend hernest vaarikaraksu isand Kurgi, tomatite ja sibulate šefi juurde.

Kui õö saabus, hüppasid herned üksteise järel alla tammeõõnsusest, kus oli nende kodu. Aga nad olid unustanud,

et vaarikaid valvati hoolikalt.

Läks tapluseks.

Kõrvits ootas oma tammeõõnes meeleheitlikult suurt vaarikasaaki,

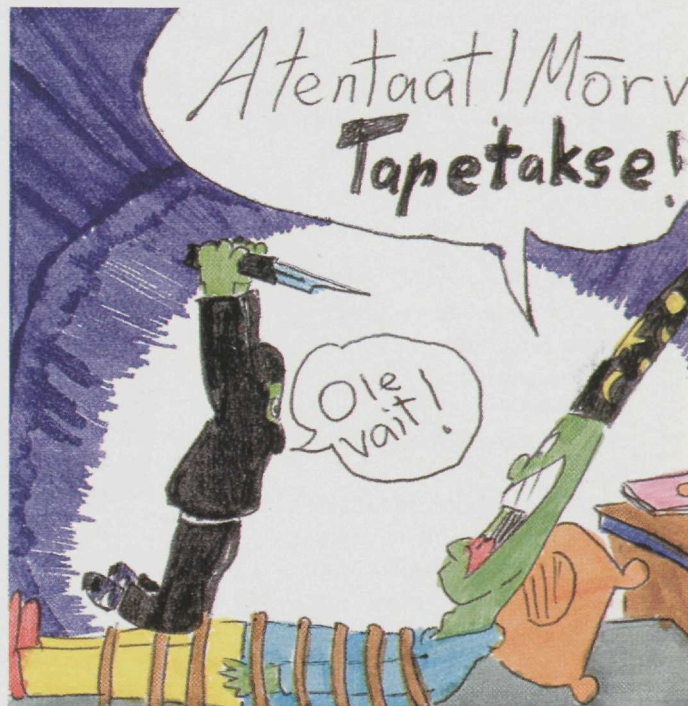
kui ta mobiil hakkas äkki tantsu lööma. Kõrvits teadis, et see tähendas halbu uudiseid, ning

rimat hernest isand Kurgile atentaati tegema.

Isand Kurk luges parajasti õhtupalvet, kui ninja-herned valvurid kõrvaldasid. Kui isand Kurk džuudot treenis, nagu tal õhtuti kombeks oli, murdsid herned ennast ustest läbi. Ja kui isand Kurk uinus, olidki ninja-herned juba ta magamistoas...

Kui Kurk ärkas, oli ta kinni seotud ja üks hernestest istus ta rinnal, nuga (või oli see kahvel?) käes. Isand Kurk pistis kohe üürgama. Ninja-herned mõistsid, et targem on taanduda – kuid mitte kümne-, vaid üheteistkümnekesi.

Isand Kurki ajas lihtsalt iiveldama see näoilme, millega onu Kõrvits teda vaatas. See oli, nagu sööks komeet vihmausse,

ise kahjurõõmus pealegi! Kõrvits ajas näo koerairvele ja hakkas kõginal naerma. Siis võttis ta taskust käsiautomaadi ja hüüdis: "Sure!"

Kõrvits oli juba päästikule vajutamas, kui ta mobiil hakkas äkki kustukummikuga kulli mängima – see tähendas midagi tähtsat. Ta ajas välja kõik peale Kurgi (kes oli ju kinni seotud) ja võttis kõne vastu. Helistaja oli kuulus väljapressija Peet, kes ütles, et kui Kõrvits ei hangi talle ülehommeks 300 vaarikasitikat, paneb ta tammele pommi alla. "Ah sina Peet!" kirus Kõrvits.

"Ma tunnen seda meest,"

pole ühtki!" ühmas Kõrvits.

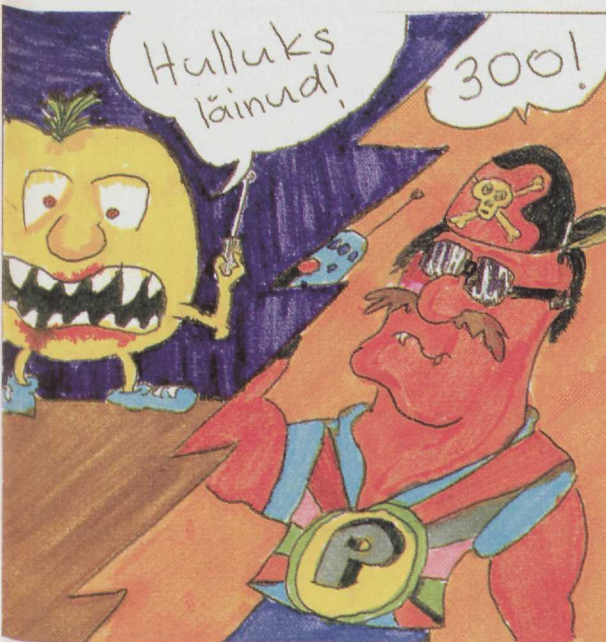
"Mul on üle miljoni vaarikasitika," ütles Kurk. "Kui sa mu vabaks lased, saad 500 endale." Varsti oli tehing sõlmitud.

Isand Kurk andis vaarikus Kõrvitsale kartulikoti: "Korja nii palju kui tahad!" Kuid äkki ilmus nagu maa alt 1000 ninjahernest, Kõrvits võeti

plahvatus, teise tekitas onu Kõrvits nutma hakates.

Need juurviljad, kes ujuda ei osanud, muidugi uppusid.

ütles Kurk arglikult, "ta söi mul kooliajal kõik vildikad ära..." "Ta tahab ülehommeks kolmesada vaarikasitikat – ja mul

kinni ja tomateid tabas automaadi-valang.

Vähemalt 30 neist sai kohapeal surma. Puhkes tõeline sõda.

Kui kaks päeva järjest oli sõditud, käis igavene kõmakas ja maa hakkas värisema. Jah,

Peet oli sõna pidanud ja tamme õhku lasknud! Ühel hetkel oli maa nagu tulemeri, teisel nagu ookean. Esimese põhjuseks oli

Jürgen Tina (11) lisakult Autori illustatsioonid.

Info on VOIM

Jesper Saron
Kehra keskkooli VI klassist

Ühe Brooklyni pilvelõhkuja 29. korrusel elas mees, kes jättis endast väga hoolitsetud mulje. Ta nimi oli Ken Smith ja ta oli firma "Hood" endine võrguspetsialist. Endine oli ta seepärast, et firmasse oli ilmunud uus spetsialist, kes jäi võimetelt Smithile alla, kuid nõustus töötama madalama tasu eest. Smith vallandati, ja nüüd plaanis ta kättemaksu.

Kuid kaugel Saksamaal elas üks inimene – Jochen Müller, kes oli teadlik Smithi plaanidest. Ta oli juhuslikult sattunud Smithi arvutisse ja leidnud sealt kättemaksuks kasutatavaid vahendeid. Kuna Smith üritas kättemaksuks kasutada Interneti, siis valmistus Müller tema tõkestamiseks.

Koitis uus päev. Smith valmistus varakult pärast arvutisüsteemide hommikust deblokeerimist neisse sisse murdma. Kuid valmis oli ka Müller. Kui "Hoodi" töötajad tööle tulles pahaaimamatult süsteemi avasid, siis kadusid arvutite ressursid äkki nagu nõiaväel. Müller oli seda oodanud. 10 minutit arvutiklõbinat – ja 50% ressurssidest oli taastatud. "O.K. Saime hakkama!" hüüdis uus võrguspetsialist, kuigi ta toimuvast midagi ei taibanud. Siis hakkasid andmepankadesse vead tekkima – alguses paarisendised, kuid peatselt tekitas Smith 200 dollari suuruse maksevea. Müller suutis selle siiski kümne minuti jooksul korrigeerida.

Smith proovis firma arvutisüsteemi viirust läkitada, kuid komistas enda programmeeritud viirusetõrje vahendite komplektile, ja selle lahti-
murdmiseks oleks kulunud isegi temasugusel

asjatundjal pool tundi. Pool tundi Internetis on igavik. Nimelt oleks selle aja jooksul võidud andmete saaja asukoht kindlaks teha, ja see oleks Smithile tähendanud arreteerimist.

Müller oli kahevahel. Oleks ta ametivõimudele Smithist teatanud, oleks ta olnud ebaõiglase firma poolt. Pika kaalumise järel jõudis ta kompromissini – nimelt teatas endast Smithile ja pakkus talle abi. Aga mitte hävitustöö, vaid töökoha tagasisaamisel. Smith nõustus, kuna ta soovis endale sissetulekut, mitte firma pankrotistamisest saadavat rahuldust.

Kõigepealt vormistas Müller firmale 200 000 dollarise riidekauba ostu. Seejärel vormistas Smith sama riidekauba müügi samuti 200 000 eest. Ja nii tegid nad järjest 20 korda. Ehkki kaup laost kuhugi ei liikunud, suurenes käive, ja seetõttu tundus firmajuhile, et firmat on vaja laiendada. Ta palkas uuesti Ken Smithi ja avas filiaali. Smith tõrjus oma oskustega varsti uue spetsialisti välja ja sai oma alluvusse terve osakonna, mis tegeles andmeturbega.

Varsti avas firma filiaali Saksamaal – juhtumisi samas linnas, kus elas Jochen Müller. Smith oli

ta selleks ajaks juba unustanud. Kui Smith saadeti arvutisüsteemi sisse seadma, oli ta imestus suur, kui "keegi Müller" ta jutule tahtis pääseda. Äkki meenus talle kõik, ja ta valmistus kohtuma oma karjääri päästjaga – suurmehega, keda ta oli valmis filiaali võrguspetsialis-

tiks soovitama. Aga kui üks avanes, ei jõudnud ta tervitusest kaugemale, sest Jochen Müller oli... laps!

Pildil pole küll Jochen Müller, vaid loo autor JESPER SARON, aga mine sa tea, millega temagi hakkama saab, kui juba sellise loo välja mõtles!

Tricematomops Eurycephalus

elas umbes 136 miljoni aasta eest. Ta oli umbes 8 meetri pikkune ja kaalus 7 - 8 tonni. Suri välja väija kliimamuutuse tõttu kriidiajastul. Arvatakse, et kopsakas kolmsarv jooksis ringi

niisama hoogsalt nagu ninasarvik. Tricematomops Eurycephalus säilmeid leiti esmakordselt 1877 Põhja-Ameerikas, hiljem on neid avastatud ka Aasia mandril.

Joonistas
Thomas Scheileke

KAS TEATE, ET

laululaps

MARIA LISTRA

Tallinnast võitis suvel rahvusvahelisel lastelaulukonkursil Soomes

ESIKOHA?

Tuletage meelde - see on seesama tüdruk, kes võitis ETV Laulukarusselli 6 - 8aastaste laste võistluse!
Palju õnne, Maria, ja laulurikast kooliaastat!

Köögi-Kata

Kõigile laulu- ja magusamaiastele pakume Köögi-Kata leheküljel nüüd

Heleri mõnusat magustoitu

Heleri Rande

Pane valmis:

pool liitrit metsamarjajogurtit
4 pakki rosinakohupiima
1 pakk vahukoort

1-2 supilusikatäit suhkruasendajat
2 supilusikatäit sidrunimahla
suur peotäis rosinaid
igasuguseid marju (vaarikaid, maasikaid jne.)

Vahusta vahukoort kohevaks ja pane külmkappi seisma. Sega hoolega kausis kohupiim, jogurt, suhkruasendaja, sidrunimahl, rosinad, marjad. Lõpuks lisa vahukoort – ja vaata, et mõnus magustoit keelt alla ei vii!

Aga sõber, kus on Sinu lemmiktoidu retsept? Ära hoiu küünalt vaka all, saada oma firmaretsept toimetusse!

(Toitu ennast ei pruugi saata!)

Barbindus

MATTTEL®

Barbie ja ta esiema

Vist iga Barbiega mänginud tüdruk teab, et ta nukk on pärit firmalt Mattel Toys. Ja ehkki need nukud pole mingi käsitöökaup, võid oma Barbiet sõbratari omaga võrreldes kindlalt väita, et ega nad nii sarnased nagu kaks tilka vett ikka ole küll.

Õhtukleiti kandev Barbie erineb nii ratsutavast kui näkineitsit mängivast Barbiest, ning kolme aasta eest valmistatud nukul on teistsugune näoilme kui sellel, mis (või kes?) ilmus poeaknale tänavu. Kui mõelda sellele, et see nukk on 37 aastat

vana, siis võib küll öelda, et Barbie on hästi säilinud!

Muidugi – Barbie armastab ju puhtust ning tegeleb muusika ja spordiga! Oma eluea kestel on ta leidnud endale palju sõpru nii laste kui nukkude seas ning on hulga kuulsam kui Lilli – 1955. aastal Saksamaal sündinud nukk, keda peetakse Barbie esiemaks. Lilli omakorda valmistati ajalehe Bild-Zeitung populaarse naljasarjategelase järgi. Hiljem hakati kahte kasvu Lillisid (nii 15- kui 29 sentimeetri pikkusi) valmistama Hong Kongis, kuid pikaajalist menu nad ei saavutanud. Veidi aja pärast müüdi Lilli Mattelile, kus talle tehti põhjalikku iluravi. Paljud lelukunstnikud on arvanud, et nii Lilli kui esimese Barbie prototüübiks oli omaaegne kuulus prantsuse filmitäht Brigitte Bardot.

Esmakordselt nähti Barbie't New Yorgi mänguasjade messil 1959. aasta veebruaris, ja ta kujutas endast tolleaegsete väikeste ameeriklannade tulevikuunistust – pikajalgset saleadat mannekeeni. Lisaks kleitidele, kingadele ja mantlile sai nukk "kaasavaraks" kõigepealt kaks pesukomplekti: sellal pidi rühikas daam ilmtingimata kandma kas korsetti või sukahoidjat. (Nii imelik kui see ka ei tundu, ei kandnud siis ei Barbie ega ka ta omanikud sukspükse – need Mary Quanti leiutised läksid käiku alles 1960ndatel aastatel!)

Triibu-Liine kutsub kõiki joonistama teemal "Oma eesti nukk"! Enne 10. oktoobrit oma tööd toimetusse saatnud parimatele autoritele auhinnaks Barbie seljakotid firmalt Mattel Toys!

Barbie pesu aga oli muinasjutuline – oli parajasti nailonivaimustuseaeg, ja ega's nukkki saanud elada ilma kaharate pitsideta! Kolmkümmend seitse aastat tagasi oli Barbie igati rahul kauni koduperenaise osaga: lisaks pesule sai ta ööriided, äratuskella ja... kaisukutsika! Sellest aga, kuidas Barbie nõudmised peatselt kasvama hakkasid, räägime ajakirja järgmises numbris.

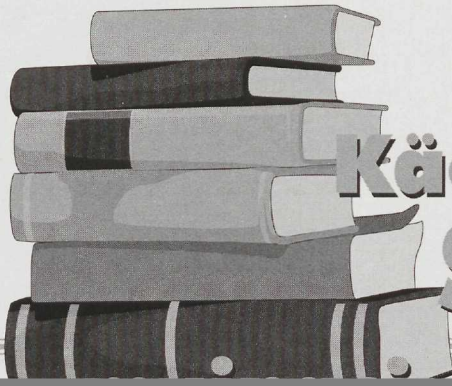
Siin pildil on Barbie 1960-ndate riietuses, elegantne ja võluv.

"Bildi Lillit" peetakse Barbie eelkäijaks. On neid, kes usuvad, et esimene Barbie tehti täitsa Lilli järgi.

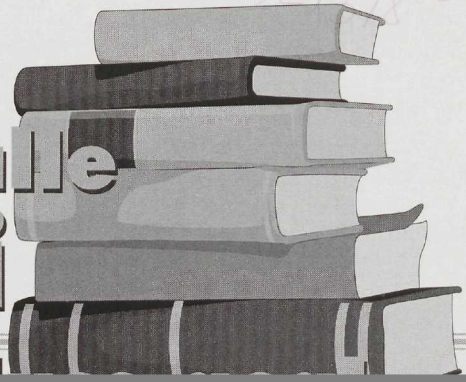

Barbie autoriks peetakse Ruth Handlerit, kes lõi nuku oma tütre Barbara jaoks. Näitlejatar Brigitte Bardot'd on nimetatud inim-Barbie'ks. Veidi sarnased küll, eks ole?

PF^B
578.96,1

Käes on jälle Steni

Siis, kui Maa oli

pannkook...

Kreeklane Ptolemaios oskas joonistada pildi, mis on üsna sarnane tänapäevase gloobusega. Tema oskusi ei hinnatud aga edaspidi sugugi.

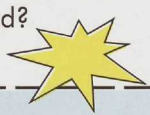
Praegu tundub üsna naljakana, et kunagi arvasid ka oma aja tähtsaimad teadlased, et maakera on pannkoogikujuline, aga nii nad mõtlesid jah! Kuigi kreeklane Ptolemaios oli juba 150 aastat enne Kristuse sündi joonistanud maailma kaardi, millele märkis nii laius- kui pikkusjooned, lükati ristiusu sündides kreeklaste vaated ümber: Maa ei tohtinud olla kerakujuline ja kaardid tuli koostada selle järgi, mida Piiblist osati välja lugeda.

See ümar asi siin pole mingi pitsat ega vapp, nagu esialgu võisid arvata, vaid vanim kristliku maailmavaate kohaselt koostatud maailma kaart, mis pärineb umbkaudu 600. aastast pärast Kristuse sündi.

Nagu näed, on tegemist suure O-ga, mille sisse on maalitud suur T-täht. T koosneb kolmest veokogust: Doonaust, Niilusest ja Vahemerest, mis jagavad Maa kolmeks maailmajaoks. Sellal tunti ju ainult Aasiat, Euroopat ja Aafrikat. "Pann-

kooki" ümbritsev O tähistab maailmamerd – Ookeani, mille kogemata kombel ületamine ajas meremeestele hirmu nahka: see tähendas ju maailma äärelt allakukkumist! "Ilma ääre" hirmust said meremehed üle alles 15. sajandil. Mõtleks, missugune vahva ala sellal tekkis – maadeavastamine!

Kas oskad öelda, KES olid esimesed maadeavastajad?

Sellisena kujutati maailma Piiblist pärit tarkuse alusel umbes 750 aastat peale Ptolemaios.
Maailm oli jagatud kolme ossa.
Ja meresõitjad kartsid serva pealt alla kukkuda!

TERE, TOIMETUS!

Esimesed maadeavastajad olid.....
.....
.....

Ristsõna vastus:.....
.....
.....

Minu nimi ja vanus:.....
.....

Aadress:.....
.....

Heast Lapsest tahaksin lugeda.....
.....
.....
.....
.....

PE^B
2-1378 96,1

Jääh laulumeheks poiss ka siis,
kui aastaid tal

25!

Ja teatavasti sama noor
on meie Eesti Poistekeoor.

Palju
õnne
sünnipäevaks

POISTEKOORILE

ja
dirigent
Venno Laulule!

